

Cuvântul autorilor

Călăuziți de principiul „Educația se face prin motivarea pozitivă a elevului”, am elaborat o culegere de probleme de matematică care să transmită cunoștințele într-un mod clar și concis în împrejurări desprinse din realitatea cotidiană. În acest mod cartea devine accesibilă și prietenoasă, motivantă și atrăgătoare, optimistă și folositoare. Dorim să vedem din partea ta cum gândești soluțiile rezolvării problemelor.

Cele peste 3000 de exerciții din culegere sunt prezentate într-un singur volum pentru ambele semestre, urmăresc formarea competențelor generale ale elevilor și corespund cerințelor programei în vigoare. Acestea sunt grupate pe trei niveluri de complexitate progresivă:

- * – exerciții pentru înțelegerea cunoștințelor,
- ** – exerciții pentru aprofundarea cunoștințelor și
- *** – exerciții pentru performanță.

Sunt evidențiate cu simbolul **MP** toate problemele cu caracter practic care fac legătura între noțiunile matematice teoretice și realitatea cotidiană. Fiecare capitol se încheie cu teste de evaluare.

Sunt prevăzute în capitole separate teste de evaluare inițială, modele de lucrări semestriale și teste pentru portofoliul elevului.

Ne-am străduit să-ți motivăm așteptările și să-ți stimulăm curiozitatea, pentru ca, în final, să ai satisfacția învingătorului.

Noi, autorii, dorim să venim în întâmpinarea ta, alăturându-ne efortului depus de către profesorul tău și să te ajutăm, ca buni prieteni, să urci treptele cunoașterii matematicii. Curaj! Nu ești singur și nu uita că „Dacă vrei, poți!”.

Mult succes!

Cuprins

1. Recapitulare. Teste de evaluare inițială	6
1.1. Recapitulare algebră: mulțimea $\mathbb{Z}$	6
1.2. Recapitulare algebră: mulțimea $\mathbb{Q}$	8
1.3. Recapitulare geometrie	10
1.4. Teste de evaluare inițială	11
2. Mulțimea numerelor reale	14
2.1. Rădăcina pătrată a unui număr natural pătrat perfect	14
2.2. Estimarea rădăcinii pătrate dintr-un număr rațional	15
2.3. Numere iraționale; mulțimea numerelor reale; $\mathbb{N} \subset \mathbb{Z} \subset \mathbb{Q} \subset \mathbb{R}$; reprezentarea numerelor reale pe axa numerelor prin aproximări	17
2.4. Modulul, compararea și ordonarea numerelor reale	19
Teste de evaluare	22
2.5. Scoaterea factorilor de sub radical și introducerea factorilor sub radical	22
2.6. Adunarea și scăderea numerelor reale	24
2.7. Înmulțirea și împărțirea numerelor reale; puteri cu exponent număr întreg	26
2.8. Raționalizarea numitorului de forma $a\sqrt{b}$	28
2.9. Media aritmetică ponderată a n numere reale, $n \geq 2$	31
2.10. Media geometrică a două numere reale pozitive	32
Teste de evaluare	34
2.11. Ecuația de forma $x^2 = a$, $a \in \mathbb{R}$	35
Teste de evaluare	36
3. Ecuații și sisteme de ecuații liniare	37
3.1. Transformarea unei egalități într-o egalitate echivalentă; identități	37
3.2. Ecuații de forma $ax + b = 0$, $a, b \in \mathbb{R}$; mulțimea soluțiilor unei ecuații; ecuații echivalente	38
3.3. Sisteme de două ecuații liniare cu două necunoscute; rezolvarea prin metoda substituției și/sau metoda reducerii	40
3.4. Probleme care se rezolvă cu ajutorul ecuațiilor sau a sistemelor de ecuații liniare	42
Teste de evaluare	46
4. Elemente de organizare a datelor	47
4.1. Produsul cartezian a două mulțimi nevide; sistem de axe ortogonale în plan; reprezentarea într-un sistem de axe ortogonale a unor perechi de numere reale; reprezentarea punctelor într-un sistem de axe ortogonale; distanța dintre două puncte din plan	47
4.2. Reprezentarea și interpretarea unor dependențe funcționale prin tabele, diagrame și grafice; poligonul frecvențelor	48

5. Patrulaterul	50
5.1. Patrulaterul convex; suma măsurilor unghiurilor unui patrulater convex	50
5.2. Paralelogramul; proprietăți	51
5.3. Linia mijlocie în triunghi; centrul de greutate al unui triunghi	53
5.4. Dreptunghiul; proprietăți	54
5.5. Rombul; proprietăți	55
5.6. Pătratul; proprietăți	57
Teste de evaluare	58
5.7. Trapezul, clasificare, proprietăți; trapezul isoscel, proprietăți	59
5.8. Linia mijlocie în trapez	60
5.9. Perimetre și arii: triunghi, paralelogram, dreptunghi, romb, pătrat, trapez	62
Teste de evaluare	65
6. Cercul	67
6.1. Unghi înscris în cerc; coarde și arce în cerc, proprietăți	67
6.2. Tangente dintr-un punct exterior la un cerc	69
6.3. Poligoane regulate înscrise într-un cerc; construcție; măsurile de unghiuri	70
6.4. Lungimea cercului și aria discului	71
Teste de evaluare	73
7. Asemănarea triunghiurilor	74
7.1. Segmente proporționale; teorema paralelelor echidistante; împărțirea unui segment în părți proporționale cu numere (segmente) date	74
7.2. Teorema lui Thales; reciproca teoremei lui Thales	74
7.3. Triunghiuri asemenea; teorema fundamentală a asemănării, raportul ariilor a două triunghiuri asemenea; aplicații practice	77
7.4. Criterii de asemănare a triunghiurilor; aproximarea în situații practice a distanțelor folosind asemănarea	80
Teste de evaluare	83
8. Relații metrice în triunghiul dreptunghic	85
8.1. Proiecții ortogonale pe o dreaptă; teorema înălțimii	85
8.2. Teorema catetei	86
8.3. Teorema lui Pitagora; reciproca teoremei lui Pitagora	87
8.4. Noțiuni de trigonometrie în triunghiul dreptunghic: sinusul, cosinusul, tangenta și cotangenta unui unghi ascuțit	90
Teste de evaluare	93
8.5. Rezolvarea triunghiului dreptunghic; aproximarea în situații practice a distanțelor folosind relații metrice	93
Teste de evaluare	95
8.6. Calculul elementelor în poligoane regulate	96
Teste de evaluare	98
9. Modele de lucrări semestriale	99
10. Fișe pentru portofoliu	111
11. Soluții	119